L’EGLISE SUEDOISE SUR LA CÔTE D’AZUR

Svenska Kyrkan i Södra Frankrike och Monaco

Förord

Följande beskrivning av händelseutvecklingen inom svenska kyrkoförsamlingen, täcker perioden kring åren 1970 till och med ca år 2000, och är baserade på minnesbilder, uppbackade av dagboksanteckningar och protokoll. Då minnena är påverkade av mina personliga upplevelser kan händelser ha uppfattats på annat sätt av andra.

Början

Någon gång på våren år 1973 fick jag besök på mitt kontor i Carros Industriområde av en svensk, som hade sett en skylt med ett svenskt företagsnamn. Denne svensk var Bertil Eklöf, som efter ett kort samtal berättade att på lördagen samma vecka skulle han sammanträffa med ett antal andra svenskar i sitt hem i Monaco och om jag ville lära känna svenskar, boende här nere på kusten, så var detta ett bra tillfälle och jag var välkommen.

Större delen av den då ganska lilla svensk-kolonien fanns på plats och eftersom många senare kom att bilda kärnan i Rivieraklubben och kyrkoförsamlingen, nämner jag här några av dem: Bertil och Marianne Eklöf, konsul Sven Widmark med hustru Tenna, Elsa Ahlberg, Ingeborg Stille, C-G Sandblom med hustru, och jag tror att även paret Körner var med.

Konsul Widmark berättade då att den präst, som var knuten till Svenska Ambassaden i Paris och som sedan många år kommit ner till kusten tre till fyra gånger per år och hållit högmässa i Holy Trinity Church i Nice, skulle pensioneras inom kort och hade för avsikt att bosätta sig i Nice. Detta innebar bland annat att vi skulle kunna få mera regelbundna gudstjänster.

Då antalet svenskar, som sökte sig till Côte d’Azur vid pensioneringen tycktes öka, diskuterades också bildandet av en klubb, för att underlätta för dessa att acklimatisera sig här på kusten. Diskussionerna om klubben fortsatte sedan ännu några år och denna blev inte verklighet förrän 1976.

”Fast präst”
Den Kyrkliga Verksamheten ökade emellertid redan 1974, då Prosten Bengt Strömberg flyttade till Nice. Prosten Strömberg ordnade på eget initiativ mer regelbundna gudstjänster, i huvudsak i Holy Trinity Church i Nice. Även dop och andra kyrkliga ceremonier kunde nu ske inom Svenska Kyrkan på Côte d’Azur. Så döptes t.ex. en av mina svenska medarbetares nyfödda dotter här i december 1974.
I slutet av 1970-talet, det kan ha varit 1978 eller 1979, lämnade prosten Strömberg, Nice, för att återvända till Sverige. I det vacuum, som uppstod tog Rivieraklubbens styrelse initiativet att vända sig till SKUT, för att få en präst stationerad på Côte d’Azur.
Svaret från SKUT blev att man kunde få en pensionerad präst för några månader på höst och vår: ”Alla svenskar åkte ju hem till jul och på sommaren, så då behövde man inte ha någon präst”.
Församlingen måste också ordna en bostad åt präst-familjen.
För att kunna hyra en bostad måste man vara en juridisk person, kyrkoförsamlingen, som sådan, fanns ju inte och var alltså inte registrerad. Inom Rivieraklubben bildade man då en ”Kyrkosektion” för att kunna hyra en bostad och betala de kostnader som prästen behövde ha för att kunna bedriva den kyrkliga verksamheten. En lägenhet hyrdes sedan i Saint Laurent du Var. Kyrkosektionen behövdes också för att praktiskt bistå prästen.

Under en 10-årsperiod med början år 1979 medgav mitt arbete inte att jag kunde engagera mig i vare sig klubbens eller kyrkans aktiviteter, varför jag endast kan konstatera att systemet med ”säsong-präst” tycks ha fungerat på i stort sett samma sätt som när prosten Strömberg var här. Kanske något fler gudstjänster utanför närmaste Nice-området. Organisationen av gudstjänster och andra evenemang i kyrkans regi krävde en del arbete och många av kolonins medlemmar engagerade sig som kyrkvärdar och kontaktpersoner längs hela kusten. Man hade på så sätt fasta kyrkvärdar i Nice, Monaco/Menton, Cannes och St.Raphael/Frejus. Kyrkvärdarna skötte då beställningen av de lånade kyrkorna, blommor till altaret samt kyrkkaffet, oftast utan att på något sätt debitera församlingen. Kyrkkaffet var i princip gratis, men det fanns en ”bytta” att lägga en slant i om man så ville. Naturligtvis togs också kollekt upp, för att i någon mån täcka kostnaderna.

Utvecklad verksamhet

Från och med januari månad 1989 kunde jag mer följa med vad som hände och blev bekant med Gertrud och Helmer Sundström, prästparet, som var mycket hängivet sin uppgift. Man ordnade frilufts-gudstjänster, bl.a. i Mougin, och högmässor på många fler ställen längs kusten än vad som varit tidigare

Barnverksamheten hade tagit fart och Gertrud ägnade mycken tid till diakoniarbete. Trots att svensk-kolonien var relativ liten fanns det flera äldre, som antingen aldrig lärt sig språket eller som kunnat lite franska men totalt glömt bort att uttrycka sig. Det fanns ett flertal exempel på svenskar, som tidigare klarat språket väl, men som till exempel vid sjukhusvistelse mycket väl förstod personalen, men svarade på svenska, vilket orsakade en del irritation. Där var Gertrud till mycket stor hjälp. Under Helmer Sundströms tid började man fira Svenska Flaggans Dag, 6e juni, på ön St Honorat.

Sommaren 1991 gick Ingeborg Stille bort. Hon hade i sitt testamente, förutom en del legat till släktingar och till sin sällskapsdam, donerat huvuddelen av sina tillgångar till ”Svenska Rivieraklubben, Klubbens Dam-kommitté (sedermera Basar-kommittén) samt till den Kyrkliga verksamheten på Rivieran”. Testamentsexekutor var P-O Nilsson, en av alla svenskar på kusten välkänd jurist. Ingeborgs notarie var Me Levy i Cagnes sur Mer. P-O Nilsson och Me Levy var helt övertygade om att av de tre, klubben, damkommittén och kyrkan, endast den ”Kyrkliga verksamheten” kunde ta emot donationen. Detta enligt ett brev från testamentsexekutorn till ”Rivieraklubbens styrelse”, ”Kyrkorådet” och ”Basarkommitténs styrelse” av den 10 april 1992.

För att fastigheten inte skulle stå obebodd, bad P-O Nilsson prästen att lämna den hyrda lägenheten i St Laurent du Var och flytta in i dödsboets fastighet i Cagnes sur Mer. Detta accepterades, och flytten skedde den 1.a oktober 1992, men det kan inte ha varit lätt för prästparet, då t.ex. garderoberna var fulla med Ingeborgs kläder, ingenting fick ju röras. Det angavs på hyllor i kök och skåp vilka saker, som fick användas och vad som absolut inte fick röras.

Det värsta var kanske ändå alla sura kommentarer från olika medlemmar i klubben i stil med: ”Jaså nu har kyrkan lagt beslag på arvet, dom har inte större rätt än klubben att vara där”, eller ”Tror dom att dom kan göra som dom vill? Dom skall ut fortast möjligt” etc.

I tron att Rivieraklubbens ”Kyrkosektion” skulle kunna vara en av arvtagarna och att man, såsom varande en del av klubben, därmed skulle ha svårigheter att få del av arvet efter Ingeborg Stille, bildades i mars 1992 en från klubben fristående församling med namnet: ”L’Eglise Suédoise sur la Côte d’Azur” med kyrkosektionens styrelse som kyrkoråd. En summa pengar, som motsvarade kyrkosektionens andel av klubbens kapital överfördes till den nybildade församlingen, en del kom också från basar-kommittén, vars tillgångar var avsedda för diakonal verksamhet. Församlingen blev aldrig registrerad, som en fransk förening, bankkontot stod därför i kassörens namn.

Under hösten 1992 skickade kyrkorådet två brev till Riviera-klubbens styrelse med inbjudan till samarbete kring användningen av villan. Det första brevet besvarades inte, på det andra kom efter en tid svaret att man varit i kontakt med en professor i juridik, som hade svarat med ett långt brev, vilket väsentligen innehöll att alla tre ”arvtagarna”, som nämnts i testamentet hade rätt till arvet och eftersom en utredning visat att villan var helt olämplig som föreningslokal, så skulle den säljas. Man ville emellertid höra klubbmedlemmarnas intresse.
Ett allmänt klubbsammanträde sammankallades, jag var där och det bestående minnet från detta möte är:
”Sälj skiten och dela ut pengarna till klubbmedlemmarna”.
”Vi är här som pensionärer, vi vill inte ta något ansvar eller åta oss nå’t jobb”.
”Klart vi skall ta emot arvet och göra ett Sverige-hus här på Rivieran”.
(Detta mottogs med ett skratt)
Så kom då den verkliga ”smällen”, Bengt Graab, som i detalj hade studerat fallet förklarade att enligt fransk lag kunde ingen ta del av arvet. Efter ett långt anförande med ett och annat buande från deltagarna lämnade Bengt mötet.

Det var klargjort att den ”Kyrkliga verksamheten” kunde ärva, men frågan gällde: Vad är det?
Under tiden hade Bengt Graab kontaktat Ingeborg Stilles släkt i Sverige och påverkat dem så att några familjemedlemmar tagit tillbaka sitt tidigare accepterande av testamentet.
Jag kommer ihåg att kyrkorådets V.ordf. Bror Erik (Brickan) Berntson hade otaliga telefonsamtal med SKUT och ev. andra berörda parter, men vet inte mer än att resultatet blev att Svenska Kyrkan i Sverige tog emot arvet för vår församlings räkning.
Församlingen hade då en status av i Frankrike icke registrerad kult-förening, vilket orsakade en del problem senare.

Nu var äganderätten till fastigheten och övrig lös egendom fastställd och arbetet med att iordningsställa och anpassa lokalerna till verksamheterna kunde börja.

Trodde vi!!!
Ärendet hade flyttats från prefecturen i Nice till inrikesdepartementet i Paris. Ambassaden kontaktades och vi fick besked att det i princip var en ”administrativ formsak”, men hela processen fördröjdes därmed.

På testamentsexekutorns inrådan bildades en stiftelse ”Svenska Kyrkans Verksamhet på Rivieran”, med testamentet som stiftelseurkund. Vi kontaktade den person på Regeringskansliet i Stockholm, som handlade stiftelseärenden och fick bekräftat att en svensk stiftelse, som inte var skattskyldig i Sverige inte behövde registreras. Det enda som behövdes var att ordet ”stiftelse” ingick i namnet. Stiftelsen, arvet, hade egen bokföring och tog in hyra från församlingen och sedermera också från Rivieraklubben och andra, som använde fastigheten, för att täcka driftskostnaderna.

Vid ett kyrkorådsmöte i mars månad 1993 beslöts att den ärvda fastigheten skulle kallas ”Stillegården”.
Ordf. och V.ordf, hade skickat ett brev till Rivieraklubben med erbjudande om ett samarbete för utnyttjande av Stillegården med understrykande, att innan arvet är skiftat är det dödsboförvaltaren som har det yttersta ansvaret samt att kyrkorådet därefter övertar detta ansvar. Ett möte hölls i april månad i en mycket god stämning. En svensk arkitekt anlitades av klubben, för att undersöka om lokalerna skulle kunna passa som kansli etc. Svaret var negativt. Det avsedda kontorsrummet hade för få och för små fönster, garderoberna saknade ventilation!!!!. Dessutom fanns det dåligt med parkeringsplatser och det var långt till bank och postkontor.

Under denna något turbulenta tid hade kyrkoherdeparet Sundström varit till stort stöd för kyrkoråd och församling. Deras förordnande gick ut och en ny ”säsongspräst” söktes. Fortfarande ansåg SKUT att en permanent kyrkoherde var onödigt då församlingen under sommarmånaderna och kring nyår till största delen befann sig i Sverige. Man sökte alltså en pensionerad präst, som skulle uppehålla tjänsten under höst och vår.

Med anledning av Helmer och Gertrud Sundströms återflytt till Sverige gjordes ett upprop till medlemmarna i klubb och församling för en insamling till nattvardskärl till minne av paret Sundström.

I mars månad 1993 fick vi information om att en kyrkklocka (tidigare var den en fartygsklocka) skänkts till församlingen. Den hade en tid tillhört den svenska församlingen i Paris. V.ordf. åtog sig att se till att den kom till Stillegården.

Vid inflyttningen till Stillegården konstaterades att den oljeeldade värmepannan var helt slut och måste ersättas. Då stiftelsens alla resurser fortfarande var blockerade, ordnades ett lån från ”L’Eglise Suédoise sur la Côte d’Azur” till Stiftelsen, och en ny gaseldad panna installerades. Gas fanns redan framdragen till tomtgränsen.

Den nya kyrkoherden väntades komma den 1a oktober. Vi hade därför några månader att göra de enkla reparationer och ändringar i prästbostaden, som var nödvändiga. Köket, som var helt nerslitet behövde repareras. Det fanns ännu inget kapital från arvet frigjort, varför vi (medlemmar i kyrkorådet) renoverade köket så gott det gick, dessutom fick Stillegården en diskmaskin och en mikrougn som gåva, och dessa måste installeras. Prästbostadens sov-avdelning fräschades upp, några burkar vit färg, ett antal penslar och många medlemmars villiga händer gjorde att ”sov-avdelningen” blev som ny. Dessförinnan hade några av församlingens damer, under ledning av Mippe Wachtmeister gått igenom Ingeborgs kläder, tagit hand om en del att säljas i ”loppisståndet” på jul-basaren, återanvänt en del (t.ex. sydde Mippe den vackra mässhaken i guldlamé av en kappa), men det mesta blev bortskänkt eller kastat.
Tack vare många villiga händer blev så prästbostaden iordningsställd i tid.
Prästparet Eva och Curt Lindeke kunde komma.
Telefon, vatten och el. hade tills nu stått i Ingeborg Stilles namn. När Curt Lindeke kom insåg man att två telefoner skulle behövas, en i det ”kontor”, som gjordes i ordning en trappa upp i prästbostaden och en telefon behövdes i samlingssalen. Nu uppstod det problemet att församlingen inte var registrerad och alltså inte kunde träffa några avtal. Telefonerna installerades därför i sekreterarens (mitt) namn.
Eva tjänstgjorde som kantor. Hon saknade ett piano i Stillegården. Genom de kontakter, som V.ordf. Brickan hade, skänktes så ett piano. Givaren ville vara anonym, men sa’ senare till mig att han härigenom hoppades slippa mer deltagande i församlingens verksamhet.
Curt var en mycket bra sångare och många musikgudstjänster ordnades. Curt kunde också franska och hade kontakt med flera katolska kyrkor i både Alpes Maritime och Var. Ett flertal gudstjänster hölls t.ex. i La Turbie, med efterföljande gemensam lunch på en restaurant.

Tacksägelsegudstjänst, skördegudstjänst, hölls i Taradeau, en liten by i vindistriktet i trakten av Draguignan. Gudstjänsten var mycket intensiv och spektakulär. Nedanför altaret var ett bord uppsatt och gudstjänsten började med att ungdomar bar in massor av nybakat bröd, som placerades där. Curt officierade, tillsammans med den lokale prästen, med mycket sång. Efter gudstjänsten bars brödet ut och vid kyrkporten fick vi alla en bit av detta. Vi gick sedan att möta ”Backus”, vars hästdragna vagn vi följde till en vinkällare för avsmakning av årets skörd av det vita Taradeau-vinet. Många svenskar hade ställt upp och efter vinprovningen åts en god lunch tillsammans med den lokala församlingen. Vid betalningen av lunchen fick man en biljett, som visade sig vara en lott med ett nummer och efter lunchen blev det dragning. Något förundrade såg vi en stor balansvåg komma in på estraden i matsalen. Den som vann skulle få sin vikt i vin. En svenska, liten och nätt, vann men smusslade snabbt över biljetten till en kraftig ”två-meterssvensk”, som gick upp på scenen och satte sig i den ena vågskålen. Den andra började fyllas med vinflaskor och när balans uppnåtts fanns en ansenlig mängd flaskor där. Alla svenska män i salen ställde då upp på led och tågade fram för att hämta ett par flaskor var.

Namnet på församlingen var ”L’Eglise Suédoise sur la Côte d’Azur” och översatt till svenska blev det ”Svenska kyrkan på Côte d’Azur”. En mycket stark minoritet i sydvästra delen av landet kände sig diskriminerade och ville ändra till ”Svenska kyrkan i Södra Frankrike och Monaco”, vilket SKUT också rekommenderade. Vi har alltså två ”föreningar” i en! Den svenska delen: ”Den kyrkliga och kulturella delen” och den franska föreningen (ännu ej registrerad):”Ekonomiskt och juridiskt ansvarig enl. fransk lag”. Dessutom hade vi arvet i en svensk ej registrerad stiftelse. Kyrkorådet beslöt att namnet ”L’Eglise Suédoise sur la Côte d’Azur” skulle bibehållas, med tillägget ”Svenska kyrkan i Södra Frankrike och Monaco” som beskrivning av verksamhetsområdet.

Hösten 1993 meddelade testamentsexekutorn att den svenska delen av boutredningen hade registrerats vid Stockholms Tingsrätt samt att han meddelat berörda parter i Sverige att överföra ev. tillgångar till församlingens konto hos BNP i Cagnes sur Mer.
Den svenska delen av arvet skiftades under sommaren -94.

Från Generalkonsulatet i Paris fick vi ett meddelande att Inrikes-ministeriet bedömt arvsfrågan till vår favör, men man hade överlämnat ärendet till Utrikesdepartementet för yttrande.

Då det fortfarande var oklart huruvida Rivieraklubben var intresserad av att flytta sitt kansli från Nice till Stillegården skickade basar-kommitténs ordf. och kyrkorådets ordf. ett gemensamt brev till klubbens styrelse med begäran om att Rivieraklubbens årsmöte fattar ett beslut att uppdra åt styrelsen att acceptera kyrkorådets erbjudande att gemensamt utnyttja lokalerna.

I början av år 1994 skänkte keramikern Hans Hedberg en dopfunt till församlingen.

I maj månad 1994 informerades kyrkorådet om att Prefekturen i Nice fortfarande inte fått erforderliga dokument från Sverige angående arvet, undertecknade av Ingeborg Stilles släktingar.

Utökad verksamhet
Hösten 1994 anlände prosten Olle Ek med hustru Bie.
Vid varje prästbyte förnyas olika aktiviteter. Prosten ville utöka aktiviteter som församlingsaftnar med kåseri, samtalsgrupper, koral-kör etc. En assistent till barnverksamheten söktes och planering av ”öppet hus” bör göras.

Det kyrkoråd, som valdes vid stämman hösten 1994 hade sitt första sammanträde i januari 1995 under nyvalde ordföranden Bror-Erik (Brickan) Berntsson. Brickan hade tidigare, som V.ordf. varit den som hållit i samtal och förhandlingar med testamentsexekutorn, myndigheter och Rivieraklubben.
Vid detta möte beslöt man att ordna en liten påskmarknad. Mippe Wachtmeister åtog sig att kontakta Basarkommitten för att undvika schism i denna fråga.

Äntligen.
Ordf. meddelade, att församlingen nu slutgiltigt får, som ensam ägare, disponera också den franska delen av arvet. En arbetsgrupp tillsattes för att avgöra vad som skulle göras med de olika inventarierna.
Smycken och silver togs till Stockholm för försäljning hos Auktions-kammaren. Övriga inventarier såldes på en auktion på Stillegården. Det, som ansågs som skräp, kastades i en för ändamålet på gatan uppställd container.

En i sammanhanget rar, eller kanske beklämmande historia: Jag stod vid containern efter att ha kastat en del böcker, då en äldre dam kom fram och frågade om hon fick ta en bok. ”Ja, gärna men de är alla på svenska” svarade jag ”Det gör inget, jag kan ändå inte läsa, men jag har aldrig ägt en bok” svarade hon.

Auktionen gjordes av Nordéns Auktioner från Stockholm, helt utan kostnad för oss och inbringade ca 500 000 FFr. Den ägde rum den 1:a april 1995.
Samtidigt som auktionen anordnades en liten påsk-marknad (den första i församlingens historia).

Besök på Stillegården

Den 6 april 1995 besöktes Stillegården av borgmästaren i Cagnes sur Mer, Mme Sauvaigo, några av stadens tjänstemän, samt den katolske prästen i Cagnes. Vi bjöd på en aperitif och informerade om församlingen, dess kommande aktiviteter och att vi hoppades på att Stillegården skulle bli ett centrum för svenskar i hela södra Frankrike.

Köksrenovering

Vid ett AU-möte sommaren 1995 beslöts om en helrenovering av köket. Den tidigare av oss gjorda reparationen var för att göra köket användbart, men nu behövdes helt ny installation anpassad till den verksamhet som vi hoppades skulle komma igång.

Fr.o.m. nu, hösten -95 får kyrkorådet disponera resultatet från Julbasarens ”Handarbetsstånd”, och från det nya ståndet ”Kul i jul” liksom från det tidigare överenskomna ”Brokant”-ståndet. Basaren hölls fortfarande på ett hotell i Nice.

Då Stillegården nu var fri från onödiga inventarier kunde man börja med församlingsaftnar och söndagsgudstjänster där.
Det så kallade Gästhuset blev iordningställt och avsikten var att Rivieraklubbens kansli skulle använda lokalerna en trappa upp medan bottenvåningen skulle disponeras av Basarkommitten.
Gästhuset skall i fortsättningen kallas ”Klubbhuset”.
Förhandlingar pågick hösten -95.
Svenska Skolan önskar hyra lokal på Stillegården, Försäkringssektionen har frågat om möjligheten att få en lokal två dagar i veckan.

Under våren, sommaren och en bit in på hösten -95 genomfördes en helrenovering av den elektriska installationen. Vi hade funnit att det fanns en del jordade uttag i huset, men inte ett enda hade en jordad kabel ansluten. För renoveringen av köket bidrog SKUT med ett särskilt anslag av 50 000 SEK.

Trots mycket arbete med diskussioner med klubb och basarkommitte och arbete med Stillegåren, där prosten Ek deltog mycket aktivt, byggde han vidare på den kyrkliga och diakonala verksamheten. Barn och ungdomsverksamheten tog ytterligare fart.
Den 19 nov -95 deltog prosten och vår kyrkokör i Tacksägelse-gudstjänsten (vinfesten)i Taradeau.

Under året hade vi också blivit tillfrågade om vi kunde ordna en liten kontorslokal för Svenska Konsulatet. Alla tillgängliga lokaler var i princip upptagna, Jag gjorde därför en skiss på en liten utbyggnad utmed muren på gräsmattan, ca 15 m2. Konsuln, Anders Ripa, var nöjd med skissen och vi hade ett möte med den då nyvalde borgmästaren, Louis Nègre, på hans kontor. Han var mycket intresserad av att få ett konsulat till sin stad, tittade på skisserna och sedan på mig och frågade ”Hur stor del av tomten är bebyggd i dag?”. Pinsam fråga, då jag visste att det redan var överbebyggt och dessutom en del ”byggnader”, som inte fanns med på byggnadslovsritningarna. Jag var ju tvungen att svara att jag inte visste. Det var alltså ingen idé med att fortsätta projektet. Fördelen med detta besök hos borgmästaren var ju att vi fick en god kontakt vilket var mycket bra för framtiden.

I slutet av år 1995 fick församlingen besök av representanter från SKUT, som i sin rapport konstaterade att förutsättningarna för verksamheten hade radikalt förändrats till det bättre sedan deras senaste besök, i första hand beroende på att vi fått en prästgård och ett församlingshem. Man konstaterade också att församlingen konsoliderats och att antalet medlemmar mer än fördubblats de senaste tolv månaderna. Man underströk i rapporten att det viktigaste arbetet, gudstjänsterna, verkade fungera bra i lånade kyrkor längs kusten. Beträffande den utlovade fasta prästtjänsten konstaterades att genom det engagemang som församlingsmedlemmarna och kyrkorådet visat hade möjligheterna att inrätta en fast tjänst ökat.
Det hade diskuterats att klubben och basarsektionen skulle flytta in i klubbhuset den 1 jan 1996, men i mars månad hade fortfarande ingen överenskommelse gjorts. Inflyttning skedde trots det.

En formell begäran om en fast prästtjänst hade sänts till SKUT och vi fick svar att det inte gick att ordna för tillfället. Då Olle Ek skulle lämna oss vid vårterminens slut -96, skulle vi bli utan präst under sommaren. Den1:a okt. kommer ytterligare en pensionerad präst att upprätthålla tjänsten under höst- och vår-terminerna. Den präst, som nu hade accepterat att komma hit var prosten Sten-Edgar Staxäng som kom med sin hustru Anna-Britt. Hon hade åtagit sig att vara husmor på halvtid, (vilket senare visade sig bli 1,5-tid).
Det första kyrkorådsmötet med Sten Edgar Staxäng hölls den 9 okt. och visade direkt vilken inriktning på verksamheten han hade tänkt sig. Kontakt skulle tas med andra kyrkor längs kusten, protestantiska såväl som katolska, för samarbete och lån av kyrkor. Det kulturella livet bland oss svenskar skulle intensifieras, så hade han redan kontaktat ett antal artister för kommande besök hos oss. Under första veckan kontaktade han svenska ungdomar på universitet och andra ställen, där man kunde tänka sig att svenskar skulle finnas, au pair, studier i franska etc. Luciafirande förbereddes, sånggrupper bildades och kontakt togs med Circle Nordic. För att alla dessa initiativ inte skulle ”rinna ut i sanden” bildades permanenta arbetsgrupper enl. nedan:

1/Kyrklig verksamhet, inkl. kulturella evenemang
Sten Edgar Staxäng
2/Social verksamhet
Bror-Erik Berntsson
3/Stiftelsen
Gunnar Landberg
4/Ekonomiråd
Åke Almroth?
5/Intäkts-grupp
Mippe Wachtmeister

De ansvariga skulle sedan själva söka medhjälpare utanför kyrkorådskretsen.
Tack vare uppstyrningen av organisationen och den energiske prästens rivstart samt naturligtvis att fastigheten var ”färdigrenoverad” började Stillegården fungera såsom var tänkt.
Enklast är att citera verksamhetsberättelserna.
1/ ”Svenska Kyrkan i södra Frankrike och Monaco”.
Under året har 16 gudstjänster hållits. Totalt 1050 besökare, kollekt: 21797 FFr.

Församlingen har fått ett stort antal gåvor, både i form av kontanter och utrustning för prästgården.
Koralkören har kommit igång under ledning av Barbara Pessot.
Barnverksanheten har kommit igång igen under ledning av Anna-Britt Staxäng.
Församlingsaftnarna har varit mycket välbesökta tack vare alla dem, som ställt upp med föredrag och underhållning.
Påskmarknaden blev åter en succé med 120 besökare.
Nationaldagen firades på St. Honorat med gudstjänst i kapellet samt sång och högtidstal av Sven Bertil Taube. Det var mycket uppskattat av de 83 deltagarna.
Kyrkokonserterna i Nice med Helena Döse och Lars Roos var en av höstens höjdpunkter och kyrkan (Holy Trinity Church) var fylld till sista plats.
Samlingar i Stillegården både till andakter och andra sammankomster har varit välbesökta och omtyckta.

2/ ”Stiftelsen”
Som delvis nämnts tidigare flyttade Rivieraklubben in i kontoret, basarkommitten anskaffade hyllor till sitt förråd och började flytta in sina varor där, dessutom började damerna i basarens handarbetsgrupp att träffas i sin därför avsedda lokal med pentry för kaffekokning. De hade tidigare träffats i olika hem.
De totala hyresintäkterna uppgick till 104 300 FFr, varav församlingen betalar 60 000 FFr för prästbostad och församlingssal, Klubbens hyra för kontoret uppgick till 13 500 FFr, samt för klubblokal och basarförråd 28 400 FFr-Övriga hyresintäkter hänför sig till privat utnyttjande av församlingssalen. Svenska skolföreningen disponerar skolsalen t.v. utan kostnad.
Under året 1996 besöktes Stillegården ett flertal gånger av borgmästaren i Cagnes sur Mer, M. Nègre, som vid upprepade tillfällen uttryckte sin tillfredsställelse av att ha riviera-svenskarnas centrum i sin kommun.

Julbasaren flyttade till Stillegården, med mycket gott resultat. Efter två basarer där i klubbens regi övertog kyrkoförsamlingen basar-verksamheten, då ju intäkterna från basaren var avsedda för diakonal verksamhet.

Under den tid som prosten Staxäng var här förekom många konserter med svenska artister. Prosten, som under sin tidigare tjänst som kyrkoherde i Strömstad, arrangerat åtskilliga konserter i kyrkan där hade goda kontakter med sångare, musiker och skådespelare, dessa kom ner till Rivieran och anordnade konserter etc. utan någon annan ersättning än resa och fritt uppehälle. Sålunda bodde man ibland i Stillegården, men oftast hos Anne och Brickan Berntsson i Vence.
Jag vill särskilt nämna vår store svenska skådespelare Stig Järrel, som gjorde sitt sista framträdande inför publik på Stillegården, tillsammans med sin fru Åse berättade han om händelser i sitt liv som skådespelare. Stig och Åse bodde på Rivieran och när Stig gått bort, skänkte Åse, Stigs ”fredssmycke” som han alltid bar om halsen i en silverkedja till församlingen. Dessutom fick församlingen träskulpturen ”Josef med Jesusbarnet” av Åse. Denna skulptur står nu i Sankta Birgittas kapell och den har en liten historia, som Stig berättade vid ett tillfälle. ”Stig och Åse gifte sig i Rom en lördag. På söndagsmorgonen gick Stig ut för att köpa en bukett blommor, men allt var stängt utom en antikaffär, där han hittade Josefstatyn, som han köpte och gav sin fru i morgongåva.”

Redan under sina första ”rekognoseringspromenader” i Haut de Cagnes hade Staxäng sett det gamla kapellet ”Notre Dame de Protection”, som numera är ett museum, administrerat av turistbyrån i Cagnes. Prosten såg genast möjligheten att få en ”egen kyrka” några hundra meter från Stillegården och började undersöka möjligheterna för den svenska församlingen att använda kapellet. Stadens myndigheter kontaktades liksom den katolska kyrkan i Cagnes och biskopen i Nice. Resultatet blev att kapellet fick användas av oss för gudstjänster, men inte för dop, vigslar eller begravningar, då många av invånarna i Cagnes hade förvägrats detta.

Även efter det att de franska (och svenska) myndigheterna hade godkänt arvet fortsatte Bengt Graab att bearbeta en del av Ingeborg Stilles familj (Philipson) med påstående att allt inte gått rätt till vid arvsskiftet. Familjens advokat gjorde en anmälan till ”Prefecturen” i Nice. Resultatet av detta blev bl.a. en polisanmälan, att vi (Kyrkorådet) farit med osanning, då, enligt anmälan, den kyrkliga verksamheten vid Ingeborgs död ju var en sektion inom Rivieraklubben.

Vi fick en kallelse till förhör hos ”Police National”. Ordf. Bror Erik Berntsson och sekreteraren (undertecknad) inställde sig till detta förhör. Efter en del diskussion frågade jag förhörsledaren om det var vanligt i Frankrike att kristen kyrklig verksamhet utövades av en sällskapsklubb. Svaret blev naturligtvis ”nej”. Vi hävdade då att verksamheten utfördes av den präst, som var utskickad av den Svenska Kyrkans under-avdelning för utlandskyrkor, SKUT.
De flesta medlemmarna i familjen tog sedan tillbaka sin anmälan (sept. 1998), och vi hörde aldrig av dem igen.

Den 8 dec. 1998 avtackades Sten Edgar och Anna Britt Staxäng och en ny epok började i församlingen. SKUT hade äntligen fullföljt sitt gamla löfte att sända en permanent präst till församlingen. Vår nye kyrkoherde hette Krister Tholin och tillträdde den 1a jan. 1999.

Arvsfrågan var nu löst, organisationen trimmad och det var dags för invigningen av Stillegården.
Den 31 mars 1999 hölls invigningen med början med andakt i kapellet Notre Dame de Protection, därefter högtidstal på Stillegården av Prinsessan Christina fru Magnusson, följd av en lunch på Chateau du Domaine St. Martin i Vence. Leif Kronlund underhöll på piano och Hans Wahlgren var konferencier.

Vår kyrkoherde Krister Tholin hade börjat sitt arbete. Det som använts som skolsal och bibliotek hade nu gjorts i ordning så att prästen fick ett kontor, där han kunde arbeta i något så när lugn och ro. Tidigare präster hade haft sitt kontor i övervåningen i prästbostaden.

Efter några månader kom vi underfund med att en kyrkoherde i vår församling inte kan arbeta på samma sätt som i Sverige.
Den organisation vi har innebär ju att det juridiska och ekonomiska ansvaret för den franska föreningen ”L’Eglise Suédoise sur la Côte d’Azur” ligger hos kyrkorådet och ytterst hos dess ordförande.
Verksamheten leds av kyrkoherden, som rapporterar till SKUT.
Det finns alltså många beröringspunkter där det kan uppstå kontroverser.
När vår efterlängtade permanente kyrkoherde hade arbetat ett tag blev irritationen så stark ,att jag bad om ett möte där vi kunde diskutera situationen.

Vi hade en mycket givande diskussion och skildes åt som goda vänner. Vi konstaterade att:
Det var ett generationsskifte. Kyrkorådmedlemmarnas medelålder var ca 70 år och tidigare präster hade varit pensionärer, medan Krister var ganska ung.
Vi kom överens om att kyrkorådet måste besluta mer i detalj vad prästen kan göra och vad han inte kan göra på eget initiativ.

Under slutet av 90-talet erhöll församlingen som gåva en kontorslokal i fastigheten ”Le Manhattan” i Cagnes. Man hade just då behov av bostad för volontär, då kyrkoherden med familj behövde alla i Stillegården tillgängliga bostadsutrymmen. Kontoret såldes och vi kunde köpa en studio belägen vid Square Bourdet i Cagnes. Hur gick detta till i detta byråkratiska land? Församlingen var ju inte registrerad och hade alltså inget nummer. När mäklaren frågade efter registreringsnumret svarade jag: Kontakta ”Le Maire M. Nègre och notarien Me Levy”. Mäklaren kontaktade Me Levy och dagen därpå ringde hon mig och meddelade att allt var klart.

De kyrkoråd, som arbetat under 90-talet hade som första uppgifter att se till att prästen fick det stöd han behövde för sitt arbete. Han var ju här kort tid och kunde i allmänhet inte franska. Dessutom skulle rådet se till att församlingshemmet Stillegården säkrades för församlingens räkning.

Det kyrkoråd, som tillträdde i början av 2000-talet fick som första uppgift att skriva nya stadgar samt att registrera församlingen, som en fransk kult-förening, varvid Stiftelsen inkluderades i församlingen, men det är en annan historia.

Cagnes sur Mer den 14 april 2017
Gunnar Landberg